มุมโลตัส LOTUS

ดร.พิชิต สุขเจริญพงษ์

รัมภบท

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า โปรแกรมสำเร็จรูป ไมโครคอมพิวเตอร์ ได้เข้ามามีบทบาท างสำคัญต่อการทำงานของคนทุกระดับ หรับบุคคลระดับบริหาร นักวิเคราะห์ เรียน นิสิตและนักศึกษา ซึ่งต้องคำนวณ ะวิเคราะห์ผลทางคณิตศาสตร์ โปรแกรม ร็จรูปประเภทสเปรดชีท หรืออิเล็กทรอ- ส์เวอร์คชีท ดูเหมือนจะเป็นทางเลือก หรับโปรแกรมสำเร็จรูปที่เสาะแสวงหา ะโปรแกรมสำเร็จรูปที่ได้รับความนิยม สุดทั่วโลกขณะนี้คือ **โลตัส 1-2-3** กอง รณาธิการวารสารไมโครคอมพิวเตอร์ เห็นความสำคัญของการใช้โปรแกรม ร็จรูปโลตัส 1-2-3 ให้ได้ประโยชน์ สุด จึงได้เพิ่มคอลัมน์**มุมโลตัส** เพื่อนำ อเกร็ดที่น่าสนใจของการใช้โลตัส 1-2-3 มีผมทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลคอลัมน์ และทางกองบรรณาธิการยินดีที่จะรับ ความเกี่ยวกับเทคนิคของการใช้โลตัส เผยแพร่ให้ท่านผู้อ่านทั้งหลายได้นำไป ยุกต์ใช้ต่อไป

ตัส 2 มาแล้ว

สำหรับบทความปฐมฤกษ์คอลัมน์ จำในครั้งนี้ จะขอถือโอกาสแนะนำ ัสเวอร์ชัน 2 ซึ่งเป็นรุ่นใหม่ล่าสุดออก มาราวปลายปีที่แล้วนี่เอง และโลตัสเวอร์ชัน 2 นี้ได้ทำเอาวงการซอฟท์แวร์ในกลุ่มสเปรด-ชีทและอินทีเกรดเต็ดซอฟท์แวร์สั่นสะเทือนไปเลย ทั้งนี้เพราะความสามารถที่เพิ่มจากเวอร์ชัน 1 มีมากมาย ทั้งคำสั่งที่เพิ่มขึ้น ฟังก์ชันที่เพิ่มขึ้นอีกกว่า 20 ฟังก์ชัน และที่สำคัญคือคอมมานด์ในแมคโครเพิ่มขึ้นอีกว่า 40 คำสั่ง นอกจากนี้เวอร์คชีทก็ขยายขึ้นอีกถึง 4 เท่า คือมีจำนวนแถวถึง 8,192 แถว ในขณะที่โลตัสเวอร์ชัน 1 มีเพียง 2,048 แถว โลตัสเวอร์ชัน 2 นี้ สามารถขยายหน่วยความจำได้ถึง 4 เมกกะไบท์ โดยขยายแรมบอร์ดพิเศษ ยิ่งไปกว่านั้นยังสามารถใช้ควบคู่กับ 8087 แมทโปรเซสเซอร์ ซึ่งจะทำให้การคำนวณเร็วขึ้นอีกมาก

คำสั่งใหม่ในเวอร์คชีท

ส่วนของแสลชคอมมานด์ในโลตัสเวอร์ชัน 2 เพิ่มขึ้นมาอีกหลายคำสั่ง ซึ่งช่วยให้การทำงานหลายอย่างทำได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น คำสั่งใหม่ที่สำคัญประกอบด้วย

/System เป็นคำสั่งที่ทำให้ผู้ใช้งานสามารถออกจากเวอร์คชีทไปสู่ดอสเพื่อทำงานในดอส เช่น การก๊อบปี้ไฟล์และอื่น ๆ เมื่อทำเสร็จก็สามารถกลับสู่เวอร์คชีทได้โดยตรงทันที โดยเพียงแต่คีย์คำสั่ง EXIT

/Worksheet Global Format Hidden เป็นคำสั่งสำหรับซ่อนสูตรหรือตัวเลขในเวอร์คชีท

/Worksheet Global Zero เป็นคำสั่งเพื่อทำให้ค่าตัวเลขที่เป็นศูนย์ แสดงเป็นเซลล์ว่างแทน

/Worksheet Column Hide เป็นคำสั่งเพื่อซ่อนคอลัมน์บางคอลัมน์ไม่ให้แสดง

/Worksheet Global Default Other เป็นคำสั่งเพื่อกำหนดการแสดงตัวเลข วันที่ เวลา และเครื่องหมายทางการเงิน

/Range Value เป็นคำสั่งเพื่อคัดลอกตัวเลข ซึ่งได้จากผลการคำนวณของสูตรจากกลุ่มเซลล์หนึ่งไปไว้ในอีกกลุ่มหนึ่ง

/Range Transpose เป็นคำสั่งเพื่อคัดลอกข้อมูลจากแถวไปเป็นคอลัมน์ หรือจากคอลัมน์ไปเป็นแถว

/Range Name Table เป็นคำสั่งเพื่อนำชื่อของเซลล์และตำแหน่งมาไว้ในเวอร์คชีท

/File List Other เป็นคำสั่งเพื่อแสดงรายชื่อไฟล์ทุกชนิดที่เก็บไว้ในดิสค์

/Data Matrix Inverse เป็นคำสั่งเพื่อหาอินเวอร์สแมทริกซ์

/Data Matrix Multiply เป็นคำสั่งเพื่อคูณแมทริกซ์ 2 แมทริกซ์เข้าด้วยกัน

/Data Regression เป็นคำสั่งเพื่อวิเคราะห์ความถดถอย โดยหาความสัมพันธ์ของชุดตัวเลข แล้วสร้างเป็นสมการเส้นตรง

/Data Parse เป็นคำสั่งที่ใช้เพื่อกระจายข้อมูล จากไฟล์ชนิดพรินต์ไฟล์

ฟังก์ชันใหม่

ในโลตัสเวอร์ชัน 2 มีฟังก์ชันใหม่เพิ่มขึ้นอีกกว่า 20 ฟังก์ชัน โดยได้รวมเอาฟังก์ชันของซิมโฟนีไว้ทั้งหมด กลุ่มของฟังก์ชันที่เพิ่มขึ้นมาคือ สตริงฟังก์ชัน และฟังก์ชันเกี่ยวกับวันที่และเวลา เช่น @FIND, @RIGHT, @UPPER, @DATEVALUE, @TIME, @TIMEVALUE และอื่น ๆ อีกมาก นอกจากนี้ยังได้เพิ่มฟังก์ชันทางการเงิน เพื่อคำนวณหาค่าเสื่อมราคา ระยะเวลาชำระเงินกู้และอื่น ๆ สำหรับผู้ที่เคยใช้ดีเบส–ทรี และรู้สึกคล่องตัวในการใช้สตริงฟังก์ชัน ถ้าได้ใช้ฟังก์ชันของโลตัส 2 เข้าจะต้องชอบใจเป็นแน่ ฟังก์ชันใหม่ที่เพิ่มขึ้นนี้ ทำให้โลตัส 2 มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอีกมาก ประกอบกับการเพิ่มคอมมานด์ในแมคโครทำให้ผู้ใช้สามารถเขียนโปรแกรมได้อย่างจุใจทีเดียว

คำสั่งใหม่ในแมคโคร

คำสั่งหรือคอมมานด์ใหม่ในแมคโครสำหรับเวอร์ชัน 2 มีเพิ่มขึ้นอีก 40 คำสั่ง เมื่อรวมกับคำสั่งเดิมที่มีอยู่ในโลตัสเวอร์ชัน 1 ทำให้โลตัสเวอร์ชัน 2 มีคำสั่งที่สามารถใช้ได้ในแมคโครถึงกว่า 70 คำสั่ง สำหรับโปรแกรมเมอร์คงชอบใจ เพราะคำสั่งที่เพิ่มขึ้น ล้วนแล้วแต่เป็นคำสั่งที่ช่วยให้การเขียนโปรแกรมในโลตัส ทำให้ได้ง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถเขียนชุดคำสั่งของแมคโคร โดยแยกเป็นโปรแกรมย่อย ๆ ได้ถึง 57 โปรแกรม ซึ่งสามารถเรียกใช้เหมือนกับโปรแกรมย่อยในภาษาคอมพิวเตอร์ทั่วไป คำสั่งใหม่ที่เพิ่มขึ้นนี้ ทำให้การเขียนแมคโครในโลตัส มีลักษณะใกล้เคียงกับการเขียนคำสั่งในภาษาคอมพิวเตอร์มาก เช่น คำสั่ง {FOR} ซึ่งสามารถทำงานเขียนลูปเช่นเดียวกันกับคำสั่ง FOR....NEXT ของภาษาเบสิก และยังมีคำสั่งเพื่อเรียกใช้ไฟล์ คือ {OPEN} และ {CLOSE} คำสั่งที่เพิ่มขึ้นแสดงอยู่ในรูปที่ 1

{BEEP}	{GETNUMBER}	{QUIT}
{BLANK}	{GETPOS}	{READ}
{BRANCH}	{IF}	{READLN}
{BREAKOFF}	{INDICATE}	{RECALC}
{BREAKON}	{LET}	{RECALCCOL}
{CLOSE}	{LOOK}	{RESTART}
{CONTENTS}	{MENUBRANCH}	{RETURN}
{DEFINE}	{MENUCALL}	{SETPOS}
{DISPATCH}	{ONERROR}	{WAIT}
{FILESIZE}	{OPEN}	{WINDOWSOFF}
{FOR}	{PANELOFF}	{WINDOWSON}
{FORBREAK}	{PANELON}	{WRITE}
{GET}	{PUT}	{WRITELN}
{GETLABEL}		

รูปที่ 1 คำสั่งใหม่ในแมคโคร

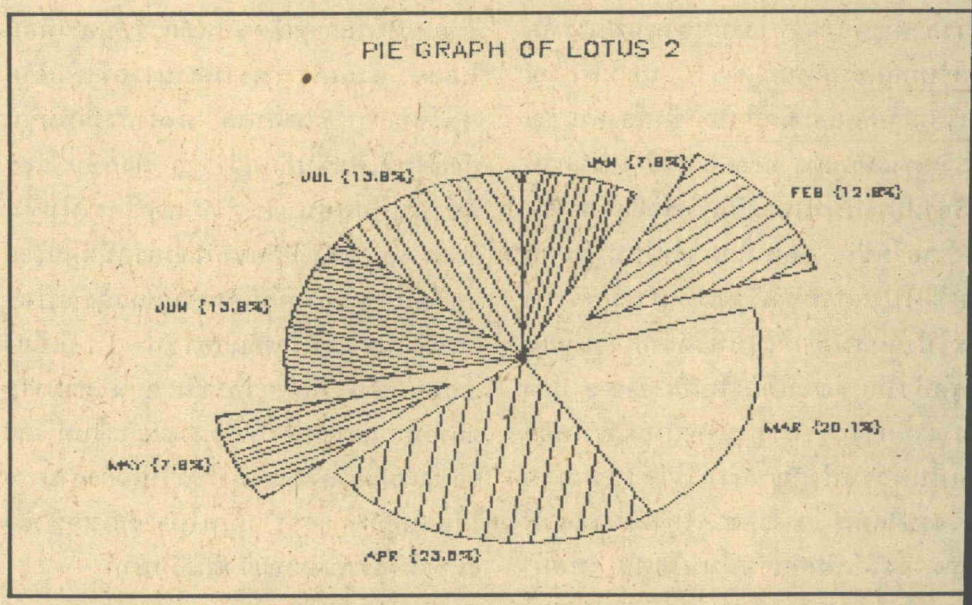

รูปที่ 2 ตัวอย่างกราฟวงกลมที่แรเงา และแยกชิ้นที่ต้องเน้น

กราฟวงกลมแยกชิ้นได้

ผู้ที่เคยใช้โลตัสเวอร์ชัน 1 คง
หงุดหงิดกับกราฟวงกลมของโลตัสที่แ
ก็ไม่ได้ แยกชิ้นที่ต้องการเน้นออกจากวง
ก็ไม่ได้ ในเวอร์ชัน 2 ของโลตัสนี้ ได้
ส่วนของการแรเงากราฟ และแยกชิ้น
กราฟที่ต้องการเน้นออกจากวงกลม โด

ใส่ตัวเลขในแกน B ของกราฟ ตัวเลขนี้จะกำหนดประเภทของการแรเงาและการแยกชิ้นกราฟ ตัวอย่างของกราฟวงกลมที่มีแรเงาและแยกชิ้นที่ต้องการเน้น แสดงอยู่ในรูปที่ 2

ไฟล์จากโลตัส 1 และซิมโฟนี ใช้ได้เลยในโลตัส 2

การปรับปรุงโลตัส 2 นี้ แน่นอนว่าจะต้องทำให้ผู้ที่เคยใช้โลตัสเวอร์ชัน 1 อยู่สามารถเปลี่ยนมาใช้โลตัส 2 ได้อย่างสะดวก ดังนั้นไฟล์ต่าง ๆ ที่เคยสร้างไว้ในโลตัสเวอร์ชัน 1 สามารถเรียกใช้ได้ด้วยโลตัส 2 เลย โดยไม่ต้องแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทั้งสิ้น ผู้ใช้ที่มีไฟล์ของโลตัสเวอร์ชัน 1 จึงสามารถใช้โลตัส 2 ได้ทันที และเมื่อใช้แล้วก็สามารถเก็บไว้(เซฟไฟล์) ในโลตัส 2 โดยที่โลตัส 2 จะเปลี่ยนประเภทของไฟล์จาก .WKS เป็น .WK1 นอกจากนี้ไฟล์ที่สร้างขึ้นจากซิมโฟนี ก็สามารถเรียกใช้ได้โดยตรงจากโลตัสเวอร์ชัน 2

สรุปสิ่งที่เปลี่ยนไป

ความสามารถต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นในโลตัสเวอร์ชัน 2 เมื่อเปรียบเทียบกับเวอร์ชัน 1 แสดงได้ดังตารางรูปที่ 3

รายละเอียด	โลตัสเวอร์ชัน 2	โลตัสเวอร์ชัน 1
ปีที่ออกจำหน่าย	ปลายปี 2528	ต้นปี 2525
ขนาดของเวอร์คชีท	8,192 แถว 256 คอลัมน์	2,048 แถว 256 คอลัมน์
ขนาดหน่วยความจำต่ำสุดที่ต้องการ	256K	196K
ขนาดหน่วยความจำสูงสุดที่ใช้ได้ในเวอร์คชีท	640K+4M (บอร์ดพิเศษ)	640K
แมทโปรเซสเซอร์ 8087	มี	ไม่มี
แสดงวันที่และเวลาบนจอ	มี	ไม่มี
ฟังก์ชันทางการเงิน	11 ฟังก์ชัน	5 ฟังก์ชัน
ชนิดของกราฟ	6 ชนิด (เพิ่มกราฟวงกลมแยกชิ้นได้)	5 ชนิด
ประเภทของไฟล์	.WK1	.WKS
อ่านไฟล์ของซิมโฟนี	ได้	ไม่ได้
ออกไปสู่ดอสแล้วกลับสู่เวอร์คชีทใหม่โดยตรง	ได้	ไม่ได้
สร้าง password	ได้	ไม่ได้
ซ่อนข้อความในเซลล์และคอลัมน์	ได้	ไม่ได้
คำสั่งเกี่ยวกับแมทริกซ์	มี	ไม่มี
จำนวนข้อมูลสูงสุดในดาต้าเบส	8,191 เรคอร์ด	2,047 เรคอร์ด
คำสั่งเพื่อวิเคราะห์ความถดถอย	มี	ไม่มี
จำนวนฟังก์ชัน	86	51
จำนวนคำสั่งในแมคโคร	71	31
คำสั่งเพื่อก๊อบปี้ตัวเลขจากสูตร	มี	ไม่มี

ปที่ 3 ตารางเปรียบเทียบระหว่างโลตัส 1 กับ 2

อย่าเป็นคนล้าสมัยรีบใช้โลตัส 2 เสียแต่วันนี้

ก่อนที่จะจบบทความในฉบับนี้ คงต้องบอกกล่าวสำหรับผู้ที่ใช้โลตัสอยู่เป็นประจำว่า ถ้าไม่อยากล้าสมัยให้รีบหาโลตัสเวอร์ชัน 2 มาลองใช้เสียแต่บัดนี้ แล้วท่านจะรู้ซึ้งถึงความสามารถที่เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย แทบจะเรียกได้ว่าเลิกมองโลตัสเวอร์ชัน 1 เลยเชียวหล่ะ การจะหาไว้ใช้ก็คงไม่ยาก หาก๊อบปี้จากเพื่อนฝูง คงพอมีให้ก๊อบปี้ไม่ยากนัก ทั้งนี้เพราะมีแพร่หลาย คนใช้กันมากพอสมควรแล้ว และถ้าต้องการเรียนรู้โลตัสเวอร์ชัน 2 ให้ลึกซึ้ง ก็อย่าลืมซื้อหาหนังสือโลตัสเวอร์ชัน 2 ซึ่งผมและอาจารย์ยืนภู่วรวรรณ ได้ร่วมกันเขียนไว้ 2 เล่ม เล่มแรกออกวางในท้องตลาดแล้ว เป็นของสำนักพิมพ์ซีเอ็ดเจ้าเก่า ส่วนเล่มสองคือ แอดวานซ์โลตัส 2 ซึ่งได้รวมเอาเทคนิคการเขียนโปร–แกรมแมคโคร และตัวอย่างการประยุกต์ใช้โลตัสไว้ เพื่อผู้ที่ต้องการฝึกฝนโลตัสให้เชี่ยวชาญ เล่มสองมีกำหนดออกสู่ท้องตลาดในเร็ว ๆ นี้ คอยติดตามเอาก็แล้วกัน

สำหรับมุมโลตัสในฉบับนี้ คงต้องจบลงเพียงเท่านี้ เอาไว้พบกันใหม่กับเทคนิคการใช้โลตัสที่น่าสนใจต่อไปในฉบับหน้า สวัสดีครับ